

основне академске студије архитектуре

назив предмета студијска целина	историја архитектуре – обликовање простора и стила историја архитектуре			година	друга
наставник	др Гордана Милошевић-Јевтић, доцент	бр. каб.	232	семестар	3
E-mail контакт	gordana.milosevic@arch.bg.ac.rs			статус	обавезни
учесници у настави				ЕСПБ	3
сарадници				часови активне наставе	
				предавања:	2
				вежбе:	0
				др. облици:	0
				сам.истр.рад:	0
				остали часови:	0

садржај предмета

ЦИЉ:

Циљ наставе је да се студенти упознају са основама историје архитектуре и града кроз теоријске аспекте проучавања од формирања првих цивилизација до архитектуре у освите модерног доба. Студенти се упознају са сложеним процесом развоја архитектуре и насељавања, логиком грађења, значењем простора и применом симбола у архитектури. Избор тема је такав да се студентима презентира материја у широком хронолошком распону кроз посматрање општих историјских, социолошких и филозофских идеја које су условљавали развој и трансформацију облика и форме у архитектури, појаву и развој стилских редова, градитељских елемената и симбола. Хронолошка и територијална анализа архетипова. Сагледавање узајамних идејних токова у градитељству, уметности и култури.

теоријска и
практична
настава:

Приказ развоја архитектуре и града од најстаријих праисторијских људских творевина, њихова трансформација и дефинисање у цивилизацијама Египта и Међуречја. Рађање европске архитектуре у античким цивилизацијама Грчке и Рима. Утемељивање ранохришћанске мисли у архитектури у средњем веку на Истоку и Западу. Трансформација византијска архитектура после пада Цариграда. Узајамност у елементима архитектуре романике и готике. Развој друштвених идеја и основних принципа архитектуре ренесансе и континуитет класичне архитектуре. „Лукстапозиција“ - опште одлике барока и услови настанка. Обнова класичних идеја архитектуре у освите модерног доба. Тежиште је на разумевању развоја просторне организације, тумачењу појава и порекла и трансформације елемената и целине кроз историју стилова, уочавање развоја материјала, техника градње и конструкцијских система. Предвиђа се да се кроз компаративне анализе издвоје одређени архетипови основа и облици конструкције и посматрају као универзалне идеје које се трансформишу у погледу програмског решења, непосредне функције и, примењене конструкције. Посебно тежиште у предавањима посвећено је изабраним примерима јавне (сакралне и профане) архитектуре, насталим у изворишту одређених цивилизација и стилских група, као и њихов утицај на формирање школа и „провинцијалне“ архитектуре. Избор тема је начињен у циљу да се студенти упуте у паралелно читање текстова у више књига или делова текста у једној књизи и издвоје појединачно од општег.

метод извођења
наставе:

Наставу чине предавања типа ex cathedra према наведеним тематским јединицама. Свако предавање укључује више видова наставе од анализе анализа случаја до општих и универзалних принципа у архитектури. Интегрални део наставе су и редовне консултације са студентима у вези полагања испита, као и упознавање са основном и проширеном литературом.

основна литература:

- Traktenberg, M., Hajman, I.: Arhitektura od preistorije do postmodernizma, Građevinska knjiga, Beograd 2006.
Milić, B.: Razvoj grada kroz stoljeća, Knjiga 1, 2 i 3, Školska knjiga, Zagreb.
Müller, W., Gunther, V.: Atlas arhitekture 1 i 2, Građevinska knjiga, Beograd, 2005.
Watkin, D., A History of Western Architecture, 4th edition; Laurence King Publishing, 2005.
Marej P. , Arhitektura italijanske renesanse, Građevinska knjiga, Beograd, 2005.
Krathajmer R., Ćurčić, S., Ranohrišćanska i vizantijска архитектура, Beograd 2008, Građevinska knjiga.

ИСХОДИ

1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКАТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.

Студент ће имати способност да:

- 1. припреми и представи пројекте објекта различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
- 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
- 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.

2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.

Студент ће имати знање о:

- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објекта;
- 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
- 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.

3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.

Студент ће имати знање о:

- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
- 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
- 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и препрезентације.

4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.

Студент ће имати знање о:

- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
- 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
- 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.

5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКАТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКАТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потребама и тежњама корисника објекта;
- 2. утицајима објекта на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
- 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.

6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКАТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитектата према клијентима, корисницима објекта, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
- 2. улоги архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
- 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.

7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
- 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
- 3. доприносима архитектата и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.

8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
- 2. стратегијама за изградњу објекта и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
- 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.

9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЋЕНОСТИ.

Студент ће имати знање о:

- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
- 2. системима за постизање комфорта у окolini према принципима одрживог развоја;
- 3. стратегијама за пројектовање инфраструктурних мрежа објекта (водовод и канализација, електроинсталације и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

- 10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.**

Студент ће имати вештине да:

 - 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
 - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
 - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКАВНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

 - 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
 - 2. Професионалним међу-односима појединача и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
 - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надолазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом.
У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе		завршни испит	
колоквијум	30	писмени испит	70

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	29. 09.2015	Уводно предавање. Приказ развоја архитектуре од најстаријих праисторијских људских творевина, њихова трансформација.
2	06. 10. 2015	Трансформација и дефинисање архитектуре у цивилизацијама Египта и Међуречја.
3	13. 10. 2015	Рађање европске архитектуре у античким цивилизацијама Егејске и Грчке архитектуре. Ратови као покретачи нових идеја у архитектури.
4	20. 10. 2015	Колонизација и урбанизација Рима. Универзалност архитектуре.
5	27. 10. 2015	Елитни паганизам касне антике - прелаз из касне антике у средњи век.
6	03. 11. 2015	Утемељивање ранохришћанске мисли у архитектури у средњем веку. Константинопољ интерпретација Новог Рима. Трансформација и универзалност византијске архитектуре.
7	10. 11. 2015	Формирање школа и „провинцијалне“ архитектуре у византијској архитектури. Русија после пада Цариграда. Исламска архитектура.
8	17. 11. 2015	Узајмност у елементима архитектуре романике и готике. Архитектура катедрала.
9	24. 11. 2015	Архитектура у освите новог доба. Развој друштвених идеја и основних принципа архитектуре ренесансе, континуитет класичне архитектуре.
10	01.12.2015	Колоквијум. Барокне форме у архитектури и „Јукстапозиција“.
11	08.12.2015	Развојprotoурбаних и урбаних центара на простору, Европе, Близког истока и Мале Азије. Градови Грчке и Рима и утемељење планских градова.
12	15.12.2015	Естетски доживљај у архитектури и закономерности стварања универзалности идеја. Јавно и приватно у архитектури
13	22.12.2015	Естетски доживљај у архитектури и закономерности стварања универзалности идеја. Јавно и приватно у архитектури
14	29.12.2015	Међузависност програмског решења, функције и конструкцији.
15	12.01.2016	Архитектонска пракса и теоријска архитектура